

В. К. Чумаченко

Мандрика Микита Іванович

МАНДРИКА Микита Іванович (28. 09. 1886, Київ – 20. 08. 1977, м. Вінніпег, провінція Манітоба, Канада) – письменник, літературознавець, перекладач, дипломат, громадсько-політичний діяч. Чоловік [Г. Мандрики](#). Навч. в Університеті св. Володимира у Києві, де став учасником студент. рев. руху, Софій. університеті (1922–25), здобув ступ. д-ра права в УВУ в Празі (1925). Від 1912 знаходився під наглядом поліції. 1914–17 служив в армії. 1917 обраний головою Радомишл. повіт. управи (Київ. губ., нині Житомир. обл.). Від 1917 – чл. УПСР та УЦР. 1919 – радник укр. дипломат. місії на Кубані, де брав участь у підготовці повного зібр. творів Я. Кухаренка, представник Кубані в Японії та на Далекому Сході. 1920 – заступник укр. консула в Батумі (Грузія), радник укр. посольства у Стамбулі, представник укр. дипломат. місії у Софії. У тому ж році емігрував до Чехословаччини. Викладав в Укр. соціол. інституті (Прага), у наук. зб. якого «Суспільство: Societe» опублікував ст. «Національні меншості в міжнародному праві» (1925, т. 3–4), «Сучасне міжнародне право, його сурогати й політична самоволя» (1927, т. 5–6). У 1927–30 видано серію лекцій М. для студентів Укр. робіт. університету при Укр. інституті громадознавства в Празі. 1928 переїхав до США, від 1929 мешкав у Канаді, де заснував у Вінніпезі адвокат. бюро. Співзасн. товариства «Укр. труд. об'єднання», ред. ж. «Правда і воля», чл. ред. та президент Осередку укр. культури і освіти у Вінніпезі (1970–73). Брав активну участь у створенні та діяльності КУК й УВАН у Канаді. Першу статтю опублікував в одес. ж. «Южные записки» (1905); співпрацював з вид. «Громадська думка», «Рада», «Нова Рада». Писати і друкувати вірші почав ще в Перемишлі. 1907 тут вийшла спільна з О. Грузьким зб. «Пісні». 1910 став учасником двох випусків колектив. перемишл. зб. «Вільне слово», в якому вмістив добірки віршів, перекл. із Г. Гайне і аналіт. ст. «Про поезію і поетів». 1917 у Радомишлі опубл. його перша самост. зб. «З книги

гніву», а у Києві – «Пісні про Анемону», помічена, але стримано оцінена критикою. Тоді ж були спроби зайнятися драматургією. Від 1926 регулярно друкував власні поезії у праз. ж. «Нова Україна». Автор поем «Мазепа» (1960), «Канада» (1961, укр. та англ. мовами), «Симфонія віків» (1961), «Україна» (1963), «Вік Петлюри» (1966). Як вчений дебютував двома статтями в академ. вид.: «Т. Г. Шевченко в болгарському письменстві» («Зап. Істор.-філол. відділу ВУАН», К., 1925, кн. 5) і «Вимір виробничої успішності в Америці» («Наук.-тех. вісн.», Х., 1926, № 6–7). Написав кн. «History of Ukrainian Literature in Canada» («Історія української літератури в Канаді», Вінніпег; Оттава, 1968). Виступав із розвідками на укр. тематику в англ., франц., болгар., чес., рос. періодиці. Уклав бібліогр. покажчики Л. Білецького (1958), Я. Рудницького (1961).

Основні твори

Мій сад. 1941; Золота осінь. 1958; Радість. 1959; Сонцесвіт. 1965; Вино життя. 1970; Завершення літа. 1975 (усі – Вінніпег).

Основні праці

Коротенька історія кредитової кооперації на Вкраїні та її околицях. Катеринослав, 1917; Останні часи Січі Запорозької і початок козацького війська Чорноморського. Катеринодар, 1919; Шлях українського робітництва в новім краю. Вінніпег, 1929; Большевицьке будівництво: п'ятирічні пляни большевицьких державців. Вінніпег, 1929; Через моря і океани. Спомини з далекої подорожі. Ч. 1. З Озівського моря, через Індійський океан до Тихого океану. Вінніпег, 1941; 3 болгарсько-українських літературних взаємин: вплив Шевченка на болгарську поезію. Вінніпег, 1956; Шевченко й Франко. Вінніпег, 1957; Дещо зі спогадів... // УІ. 1977. № 1–4.

Рекомендована література

1. Микита Іванович Мандрика: Ювіл. зб. у відзначення 85-річчя його життя та 65-річчя його поет. і культурно-наук. діяльності. 1886–1971. Вінніпег, 1973;
2. Славутич Я. Українська література в Канаді. Едмонтон, 1992;
3. Гай-Головко О. Українські письменники в Канаді: Літ.-крит. нариси. Т. 2. Вінніпег, 1997;
4. Боднарук І. Нестор українських поетів у Канаді // Між двома світами: Вибр. ст. про укр. письменників. Д., 1997.

Бібліографічний опис:

Мандрика Микита Іванович / В. К. Чумаченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-63415>. – Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).